ئەندامان

ماددەی ٥ ئەندامێتی چالاکانە

5.1 جۆرەکانی ئەندامێتی

ئەندامێتی چالاکانە مافی هەموو ئەو کەسانەیە کە تەمەنیان لە ١٨ ساڵ زیاترە و ئەم ماددەیە پێوەرەکانی تێدا دیاری کراوە.

5.2 مافەکانی ئەندامێتی

هەر ئەندامێکی چالاکانە مافی هەیە لە کۆبوونەوەی گشتیدا دەنگ بدات و خۆی کاندید بکات بۆ پۆستەکانی ئەنجومەنی بەڕێوەبەران، بەشداری چالاکیەکانی کۆمەڵەکە بکات و داوای ڕوونکردنەوە لە بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار بکات دەربارەی کارەکانی.

5.3 ئەرکەکانی ئەندامان

هەموو ئەندامێکی چالاکان پابەندە بە ڕێکەوتنامەی ناوخۆیی کۆمەڵەکە، بە باشی ئاگاداری کارەکانی بێت و بەشداری چالاکیەکانی بکات. هەروەها پابەندە بە پارێزگاری لە سەروەت و سامانی کۆمەڵەکە و بەرژەوەندیەکانی.

5.4 ڕاگرتن و کۆتاییهێنان بە ئەندامێتی

ئەندامێتی چالاکان بە داواکاری نووسراو لە بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار کۆتایی پێدێت. ئەگەر ئەندامێک بۆ ماوەی شەش مانگ بەردەوام لە کۆبوونەوەکان غایب بێت بەبێ ڕەزامەندی پێشوەختە، ئەنجومەن دەتوانێت بڕیار بدات کە ئەندامێتی ڕابگرێت. ئەندامێتی چالاکان دەتوانرێت بە بڕیاری زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەران لە کۆبوونەوەیەکی گشتیدا ڕابگیرێت، ئەگەر ئەندامەکە بە شێوەیەکی بەردەوام یاساکانی ناوخۆ یان ڕێنماییەکانی ئەخلاقی پێشێل کردبێت.

5.5 ئەندامێتی بەڕێزلێنەر

ئەنجومەن دەتوانێت کەسانێک یان ڕێکخراوەکان وەک ئەندامی بەڕێزلێنەر هەڵبژێرێت بە پشتگیری زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو لە کۆبوونەوەیەکی گشتیدا. ئەندامانی بەڕێزلێنەر مافی قسەکردنیان هەیە بەڵام مافی دەنگدانیان نییە.

5.6 ئەندامێتی ڕێکخراوەیی

ڕێکخراوەکان دەتوانن وەک کۆمپانیا، هاوبەشی یاسایی یان ڕێکخراوی ناحکومی تۆمار بکرێن بە پێی یاسای هەرێمی کوردستان. ئەندامێتی ڕێکخراوەیی پێویستی بە پێشکەشکردنی بڕیاری فەرمی لە لایەن ڕێکخراوەکەوە هەیە، لەگەڵ ناوی ئەندامی پەیوەندیدار و بەڵگەنامەی پشتگیری گونجاو.

ماددەی ٦ ئەنجامدانی کۆبوونەوەی گشتی

6.1 جۆرەکانی کۆبوونەوەی گشتی

(١) کۆبوونەوەی گشتی ساڵانە: ئەنجامدانی کۆبوونەوەیەکی گشتی ساڵانە پێویستە لە ماوەی سێ مانگی یەکەمی هەر ساڵێکی دارایی.

(٢) کۆبوونەوەی گشتی نائاسایی: ئەنجومەن دەتوانێت بانگهێشتی کۆبوونەوەیەکی گشتی نائاسایی بکات کاتێک پێویست بکات، یان بە داواکاری نووسراو لە لایەن لانیکەم یەک لە سێیەمی ئەندامانی چالاکەوە.

6.2 بانگهێشتکردن

(١) ئەنجومەن دەبێت بانگهێشتی هەموو ئەندامانی چالاک بکات بۆ هەر کۆبوونەوەیەکی گشتی بە نووسراو یان بە ئیمەیل، لانیکەم ٢١ ڕۆژ پێش بەرواری کۆبوونەوەکە.

(٢) بانگهێشتنامەکە دەبێت ڕێکەوت، کات، شوێن و ڕۆژەڤی کۆبوونەوەکە دیاری بکات. هیچ بڕیارێک لەسەر بابەتێک کە لە ڕۆژەڤدا نەبێت، ناتوانرێت لە کۆبوونەوەکەدا دەرکرێت.

6.3 کۆمەڵی یاسایی بۆ کۆبوونەوەکان

(١) کۆمەڵی یاسایی بۆ هەر کۆبوونەوەیەکی گشتی پێویست بە ئامادەبوونی زۆرینەی سادەی ئەندامانی چالاک دەکات.

(٢) ئەگەر کۆمەڵی یاسایی بۆ یەکەم کۆبوونەوە پێک نەهات، کۆبوونەوەی دووەم بە بانگهێشتی نوێ ساز دەکرێت کە لانیکەم ١٤ ڕۆژ دوای کۆبوونەوەی یەکەم بەڕێوە دەچێت، و کۆمەڵی یاسایی بۆ ئەو کۆبوونەوەیە تەنها پێویستی بە ١٠ ئەندام هەیە.

(٣) ئەگەر کۆمەڵی یاسایی بۆ کۆبوونەوەی دووەمیش پێک نەهات، ئەوا ئەو کۆبوونەوەیە هەڵدەوەشێتەوە و هیچ بڕیارێک ناتوانرێت دەربکرێت.

6.4 دەنگدان

(١) هەر ئەندامێکی چالاک مافی دەنگدانی هەیە لە کۆبوونەوەی گشتیدا.

(٢) بڕیارەکان بە زۆرینەی سادەی دەنگەکان دەردەکرێن، مەگەر ئەم ماددەیە یان یاسای ناوخۆ جۆرێکی تر دیاری کردبێت.

(٣) لە کاتی یەکسانی دەنگەکاندا، سەرۆکی کۆبوونەوەکە دەنگی دووەم و بڕیاری کۆتایی دەدات.

(٤) دەنگدان بە نووسراو ڕێگەپێدراوە ئەگەر داواکاری لە لانیکەم یەک لە ئەندامانی ئامادەبوو پێشکەش بکات.

6.5 ئەنجامدانی کۆبوونەوەکان

(١) سەرۆکی ئەنجومەن یان کەسێکی دیکە کە لە لایەن ئەنجومەنەوە دیاری کراوە، سەرۆکایەتی هەموو کۆبوونەوەیەکی گشتی دەکات.

(٢) سەرۆک دەبێت ڕێگە بە بەشداری کارا بدات و ڕێز لە کاتی دیاریکراو بگرێت.

(٣) سەرۆک دەتوانێت ئەو کەسانە دەربکات کە بە شێوەیەکی بەردەوام ڕێسا ناوخۆییەکان پێشێل دەکەن.

6.6 تۆمارکردنی کۆبوونەوەکان

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەبێت تۆمارێکی وردی هەموو کۆبوونەوەکان بهێڵێتەوە، لەگەڵ ناوی ئامادەبووان، بڕیارەکان و ئەنجامی دەنگدان.

(٢) تۆمارەکان دەبێت لە شوێنێکی ئاسایی بۆ ئەندامان بەردەست بن.

ماددەی ٧ بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار

7.1 ژمارە و پێکهاتەی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار لە ٧ ئەندام پێک دێت کە لە کۆبوونەوەی گشتیدا هەڵدەبژێردرێن.

(٢) ئەندامانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەبێت ئەمانە لەخۆ بگرن: سەرۆک، جێگری سەرۆک، بەرپرسی دارایی، بەرپرسی ڕاگەیاندن، بەرپرسی ئەندامێتی، و دوو ئەندامی ئاسایی.

7.2 ماوەی خزمەتکردن

(١) ماوەی خزمەتکردنی ئەندامانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار ٢ ساڵە.

(٢) هیچ ئەندامێک ناتوانێت زیاتر لە ٣ ماوەی خزمەتکردنی بەردەوام خزمەت بکات.

7.3 دەستبەرداربوون و لابردن

(١) ئەندامێکی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەتوانێت دەستبەرداری بێت بە نووسراو پێشکەشکردنی داواکاری بە سەرۆک.

(٢) ئەگەر پۆستێک بۆشایی تێدا دروست بوو، بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەتوانێت کەسێک بۆ ماوەی ماوەکە دابمەزرێنێت.

(٣) سەرۆک، جێگری سەرۆک یان هەر ئەندامێکی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەتوانرێت بە بڕیاری زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو لە کۆبوونەوەیەکی گشتیدا لابرێت، ئەگەر بە شێوەیەکی بەردەوام ئەرکەکانی خۆی بەجێ نەهێنێت یان بە شێوەیەکی جیددی یاساکانی ناوخۆ پێشێل کردبێت.

7.4 بەرپرسیارێتیەکانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار بەرپرسیارە لە بەڕێوەبردنی ڕۆژانەی کۆمەڵەکە و جێبەجێکردنی بڕیارەکانی کۆبوونەوەی گشتی.

(٢) دەتوانێت لیژنەی تایبەت دابمەزرێنێت بۆ ئەرکە تایبەتەکان.

(٣) ئامادەکردنی ڕاپۆرتی ساڵانەی دارایی و چالاکی بۆ کۆبوونەوەی گشتی ساڵانە.

(٤) ڕاگرتنی تۆمارێکی نوێکراوەی ئەندامان.

7.5 ڕێکارەکانی بڕیاردان

(١) ئەنجومەن دەبێت کۆبوونەوەی ڕێکخراو بۆ بەڕێوەبردنی کاروبارەکان ئەنجام بدات.

(٢) کۆمەڵی یاسایی بۆ کۆبوونەوەکانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار پێک دێت لە زۆرینەی سادەی ئەندامانی ئەنجومەن.

(٣) هەر ئەندامێکی ئەنجومەن مافی دەنگدانی یەک دەنگی هەیە.

(٤) بڕیارەکان بە زۆرینەی سادەی دەنگەکان دەردەکرێن، مەگەر ئەم ماددەیە جۆرێکی تر دیاری کردبێت.

(٥) ئەگەر یەکسانی دەنگەکان هەبوو، سەرۆک دەنگی دووەم و بڕیاری کۆتایی دەدات.

(٦) ئەنجومەن دەتوانێت بڕیار بدات بە نووسراو بێ کۆبوونەوە، بە شەرتێک هەموو ئەندامانی ئەنجومەن ڕێگەپێدراو بن بۆ بەشداریکردن لە دەنگدانەکەدا.

7.6 کۆبوونەوەکانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەبێت لانیکەم ٤ جار لە ساڵێکدا کۆببێتەوە، یان زیاتر ئەگەر پێویست بکات.

(٢) کۆبوونەوەکان دەتوانرێت بە شێوەی ڕاستەوخۆ یان ئۆنلاین ئەنجام بدرێن.

(٣) تۆمارێکی وردی هەموو کۆبوونەوەکان و بڕیارەکان دەبێت بهێڵێتەوە.

ماددەی ٨ دارایی

8.1 سەرچاوەکانی داهات

سەرچاوەکانی داهاتی کۆمەڵەکە ئەمانەن:

(١) حەق ئەندامێتی ساڵانە

(٢) بەخشین و دیاری

(٣) داهاتی چالاکیەکان

(٤) هەر سەرچاوەیەکی تری یاسایی

8.2 ساڵی دارایی

ساڵی دارایی کۆمەڵەکە لە ١ی کانوونی دووەمەوە دەست پێدەکات و لە ٣١ی کانوونی یەکەمدا کۆتایی دێت.

8.3 بەڕێوەبردنی دارایی

(١) هەموو پارەکان دەبێت لە هەژمارێکی بانکی تایبەتی کۆمەڵەکەدا بهێڵێتەوە.

(٢) پارەدان بە نووسراو ڕێگەپێدراوە لە لایەن سەرۆک یان بەڕێوەبەری دارایی.

(٣) ساڵانە ئۆدیتێکی سەربەخۆ ئەنجام دەدرێت.

8.4 بودجەی ساڵانە

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار پێش دەستپێکردنی هەر ساڵێکی دارایی بودجەیەکی ساڵانە ئامادە دەکات.

(٢) بودجەکە پێویستە لە کۆبوونەوەی گشتیدا پەسەند بکرێت.

(٣) هیچ خەرجییەک لە بودجەی پەسەندکراو زیاتر ناکرێت بەبێ ڕەزامەندی پێشوەختەی ئەنجومەن.

8.5 ڕاگرتنی سامان

(١) هیچ ئەندامێکی ئەنجومەن یان بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار ناتوانێت سامانی کۆمەڵەکە بۆ مەبەستی تایبەتی خۆی بەکار بهێنێت.

(٢) هەموو سامانەکان دەبێت بە ناوی کۆمەڵەکەوە تۆمار بکرێن.

ماددەی ٩ گۆڕانکاری لە یاسای ناوخۆ

9.1 ڕێکارەکانی گۆڕانکاری

(١) ئەم یاسای ناوخۆیە دەتوانرێت بە دوو شێوە گۆڕانکاری بەسەردا بێت:

(٢) بڕیارێک لە کۆبوونەوەیەکی گشتیدا بە زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو پەسەند بکرێت، بە شەرتێک پێشنیارەکە لانیکەم ٢١ ڕۆژ پێش کۆبوونەوەکە بە هەموو ئەندامان ڕاگەیەنرابێت.

(٣) بڕیارێک لە لایەن زۆرینەی سادەی ئەنجومەنی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکارەوە، بە مەرجێک گۆڕانکارییەکە پێویست بێت بە یاسا یان ڕێنماییەکانی ئەخلاقی.

9.2 دوای گۆڕانکاری

(١) هەر گۆڕانکارییەک دەبێت بە نووسراو تۆمار بکرێت و بە هەموو ئەندامان ڕابگەیەنرێت.

(٢) گۆڕانکارییەکان دەبێت لە ماوەی ٣٠ ڕۆژدا لە تۆمارگەی ڕێکخراوە ناحکومییەکان لە هەرێمی کوردستان تۆمار بکرێن.

ماددەی ١٠ هەڵوەشاندنەوە

10.1 هۆکارەکانی هەڵوەشاندنەوە

(١) کۆمەڵەکە بە بڕیاری زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو لە کۆبوونەوەیەکی گشتی نائاساییدا هەڵدەوەشێتەوە.

(٢) هەڵوەشاندنەوە دەبێت بە نووسراو ڕابگەیەنرێت بە هەموو ئەندامان و بەڕێوەبەرایەتی هەرێمی کوردستان.

10.2 دابەشکردنی سامان

(١) دوای هەڵوەشاندنەوە، هەموو قەرزەکان دەبێت بدرێنەوە.

(٢) سامانی ماوە دەبێت بە پێی بڕیاری کۆبوونەوەی گشتی دابەش بکرێت، بە شێوەیەک کە لەگەڵ ئامانجەکانی کۆمەڵەکە بگونجێت.

(٣) هیچ سامانێک ناگەڕێنرێتەوە بۆ ئەندامان.

10.3 ئەرشیف

(١) تۆمارەکان و بەڵگەنامەکانی کۆمەڵەکە دەبێت بۆ ماوەی ٥ ساڵ لە دوای هەڵوەشاندنەوە بهێڵێتەوە.

(٢) دەتوانرێت بە بڕیاری بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار بۆ ئەرشیفی گشتی یان ڕێکخراوێکی هاوشێوە بنێردرێت.

ماددەی ١١ زمان

11.1 زمانی فەرمی

زمانی فەرمی کۆمەڵەکە کوردییە. هەموو تۆمار و بڕیارەکان بە کوردی دەبێت.

11.2 وەرگێڕان

ئەگەر پێویست بکات، بڕیارەکان دەتوانرێت بە زمانەکانی تر بۆ ئەندامان ڕوونبکرێتەوە.

ماددەی ١٢ ڕاگەیاندن

12.1 شێوازەکانی ڕاگەیاندن

(١) ڕاگەیاندنی فەرمی بە نووسراو یان ئیمەیل دەبێت بۆ ناونیشانی تۆمارکراوی ئەندام.

(٢) ڕاگەیاندن بە ئیمەیل بە ڕۆژی ناردن دادەنرێت، مەگەر ئەندامەکە بە شێوەیەکی ڕوون ئاگادار کرابێتەوە کە ئیمەیلەکە نەگەیشتووە.

12.2 ناونیشانی ئەندامان

ئەندامان بەرپرسیارن لە ڕاگرتنی زانیاری ڕاستی پەیوەندیکردن لەگەڵ بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار.

ماددەی ١٣ ڕێکارەکانی ناکۆکی

13.1 ناکۆکی ناوخۆیی

(١) هەر ناکۆکییەک لە نێوان ئەندامان یان لە نێوان ئەندام و بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار، لە یەکەم هەوڵدا دەبێت بە شێوەیەکی دۆستانە چارەسەر بکرێت.

(٢) ئەگەر ناکۆکییەکە چارەسەر نەکرا، دەتوانرێت بۆ ئەنجومەنی ئاشتکردنەوە بنێردرێت.

13.2 ئەنجومەنی ئاشتکردنەوە

(١) ئەنجومەنی ئاشتکردنەوە لە ٣ ئەندام پێک دێت کە لە کۆبوونەوەی گشتیدا هەڵدەبژێردرێن.

(٢) ئەنجومەنی ئاشتکردنەوە دەبێت لە ماوەی ٣٠ ڕۆژدا لە وەرگرتنی داواکاریەکەوە بڕیار بدات.

(٣) بڕیارەکانی ئەنجومەنی ئاشتکردنەوە پابەندکەرن، مەگەر هەر یەکێک لە لایەنەکان بە نووسراو ڕەتیان کردبێتەوە لە ماوەی ١٤ ڕۆژدا.

13.3 دادگاکردن

ئەگەر ئەنجومەنی ئاشتکردنەوە نەتوانێت چارەسەر بکات یان یەکێک لە لایەنەکان ڕەتی کردبێتەوە، ئەوا ناکۆکییەکە دەتوانرێت بۆ دادگاکانی هەرێمی کوردستان بنێردرێت.

ماددەی ١٤ ڕێنمایی ئەخلاقی

14.1 بەهاکان و چاوەڕوانیەکان

ئەندامان چاوەڕوان دەکرێت:

(١) بە ڕاستگۆیی و بە شێوەیەکی ئەخلاقی مامەڵە بکەن.

(٢) ڕێز لە جیاوازی بیروڕا بگرن.

(٣) خۆیان لە هەر جۆرە ناڕەحەتکردن یان هەڕەشەکردن بپارێزن.

(٤) ڕێز لە نهێنیەتی ئەو زانیارییانە بگرن کە وەک نهێنی دیاری کراون.

14.2 کێشەی بەرژەوەندی

(١) ئەندامێک دەبێت هەر کێشەیەکی بەرژەوەندی ڕابگەیەنێت کە لە کاروبارێکی ئەنجومەندا هەیەتی.

(٢) ئەندامێک کە کێشەی بەرژەوەندی هەیە، ناتوانێت بەشداری لە دەنگدان لەسەر ئەو بابەتەدا بکات.

ماددەی ١٥ ڕاگرتنی ئەندامێتی

15.1 هۆکارەکانی ڕاگرتن

ئەندامێتی چالاک دەتوانرێت ڕابگیرێت ئەگەر:

(١) داوای نووسراوی کشانەوەی پێشکەش کرد.

(٢) بۆ ماوەی ٦ مانگ بەردەوام لە کۆبوونەوەکان غایب بوو بەبێ ڕەزامەندی پێشوەختە.

(٣) بە شێوەیەکی بەردەوام یاساکانی ناوخۆ پێشێل کرد.

(٤) بە شێوەیەکی جیددی ڕێنماییەکانی ئەخلاقی پێشێل کرد.

15.2 ڕێکارەکانی ڕاگرتن

(١) ڕاگرتنی ئەندامێتی چالاک بڕیارێکی گشتی نائاسایی پێویست دەکات.

(٢) ئەندامەکە دەبێت بە نووسراو ئاگادار بکرێتەوە لانیکەم ٢١ ڕۆژ پێش کۆبوونەوەکە.

(٣) ئەندامەکە مافی هەیە لە کۆبوونەوەکەدا بەرگری لە خۆی بکات.

ماددەی ١٦ ئەندامێتی ڕێکخراوەیی

16.1 مەرجەکانی ئەندامێتی

(١) ڕێکخراوەکان دەتوانن وەک کۆمپانیا، هاوبەشی یاسایی یان ڕێکخراوی ناحکومی تۆمار بکرێن بە پێی یاسای هەرێمی کوردستان.

(٢) ئەندامێتی ڕێکخراوەیی پێویستی بە پێشکەشکردنی بڕیاری فەرمی لە لایەن ڕێکخراوەکەوە هەیە، لەگەڵ ناوی ئەندامی پەیوەندیدار و بەڵگەنامەی پشتگیری گونجاو.

16.2 مافەکانی ئەندامێتی ڕێکخراوەیی

(١) ڕێکخراوە ئەندامەکان مافی هەیە لە کۆبوونەوەی گشتیدا دەنگ بدات و خۆی کاندید بکات بۆ پۆستەکانی ئەنجومەنی بەڕێوەبەران، بەشداری چالاکیەکانی کۆمەڵەکە بکات و داوای ڕوونکردنەوە لە بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار بکات دەربارەی کارەکانی.

16.3 ئەرکەکانی ئەندامان

هەموو ئەندامێکی چالاکان پابەندە بە ڕێکەوتنامەی ناوخۆیی کۆمەڵەکە، بە باشی ئاگاداری کارەکانی بێت و بەشداری چالاکیەکانی بکات. هەروەها پابەندە بە پارێزگاری لە سەروەت و سامانی کۆمەڵەکە و بەرژەوەندیەکانی.

16.4 ڕاگرتن و کۆتاییهێنان بە ئەندامێتی

ئەندامێتی چالاکان بە داواکاری نووسراو لە بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار کۆتایی پێدێت. ئەگەر ئەندامێک بۆ ماوەی شەش مانگ بەردەوام لە کۆبوونەوەکان غایب بێت بەبێ ڕەزامەندی پێشوەختە، ئەنجومەن دەتوانێت بڕیار بدات کە ئەندامێتی ڕابگرێت. ئەندامێتی چالاکان دەتوانرێت بە بڕیاری زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو لە کۆبوونەوەیەکی گشتیدا ڕابگیرێت، ئەگەر ئەندامەکە بە شێوەیەکی بەردەوام یاساکانی ناوخۆ یان ڕێنماییەکانی ئەخلاقی پێشێل کردبێت.

16.5 ئەندامێتی بەڕێزلێنەر

ئەنجومەن دەتوانێت کەسانێک یان ڕێکخراوەکان وەک ئەندامی بەڕێزلێنەر هەڵبژێرێت بە پشتگیری زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو لە کۆبوونەوەیەکی گشتیدا. ئەندامانی بەڕێزلێنەر مافی قسەکردنیان هەیە بەڵام مافی دەنگدانیان نییە.

16.6 ئەندامێتی ڕێکخراوەیی

ڕێکخراوەکان دەتوانن وەک کۆمپانیا، هاوبەشی یاسایی یان ڕێکخراوی ناحکومی تۆمار بکرێن بە پێی یاسای هەرێمی کوردستان. ئەندامێتی ڕێکخراوەیی پێویستی بە پێشکەشکردنی بڕیاری فەرمی لە لایەن ڕێکخراوەکەوە هەیە، لەگەڵ ناوی ئەندامی پەیوەندیدار و بەڵگەنامەی پشتگیری گونجاو.

ماددەی ١٧ کۆبوونەوەکانی گشتی

17.1 جۆرەکانی کۆبوونەوەی گشتی

(١) کۆبوونەوەی گشتی ساڵانە: ئەنجامدانی کۆبوونەوەیەکی گشتی ساڵانە پێویستە لە ماوەی سێ مانگی یەکەمی هەر ساڵێکی دارایی.

(٢) کۆبوونەوەی گشتی نائاسایی: ئەنجومەن دەتوانێت بانگهێشتی کۆبوونەوەیەکی گشتی نائاسایی بکات کاتێک پێویست بکات، یان بە داواکاری نووسراو لە لایەن لانیکەم یەک لە سێیەمی ئەندامانی چالاکەوە.

17.2 بانگهێشتکردن

(١) ئەنجومەن دەبێت بانگهێشتی هەموو ئەندامانی چالاک بکات بۆ هەر کۆبوونەوەیەکی گشتی بە نووسراو یان بە ئیمەیل، لانیکەم ٢١ ڕۆژ پێش بەرواری کۆبوونەوەکە.

(٢) بانگهێشتنامەکە دەبێت ڕێکەوت، کات، شوێن و ڕۆژەڤی کۆبوونەوەکە دیاری بکات. هیچ بڕیارێک لەسەر بابەتێک کە لە ڕۆژەڤدا نەبێت، ناتوانرێت لە کۆبوونەوەکەدا دەرکرێت.

17.3 کۆمەڵی یاسایی بۆ کۆبوونەوەکان

(١) کۆمەڵی یاسایی بۆ هەر کۆبوونەوەیەکی گشتی پێویست بە ئامادەبوونی زۆرینەی سادەی ئەندامانی چالاک دەکات.

(٢) ئەگەر کۆمەڵی یاسایی بۆ یەکەم کۆبوونەوە پێک نەهات، کۆبوونەوەی دووەم بە بانگهێشتی نوێ ساز دەکرێت کە لانیکەم ١٤ ڕۆژ دوای کۆبوونەوەی یەکەم بەڕێوە دەچێت، و کۆمەڵی یاسایی بۆ ئەو کۆبوونەوەیە تەنها پێویستی بە ١٠ ئەندام هەیە.

(٣) ئەگەر کۆمەڵی یاسایی بۆ کۆبوونەوەی دووەمیش پێک نەهات، ئەوا ئەو کۆبوونەوەیە هەڵدەوەشێتەوە و هیچ بڕیارێک ناتوانرێت دەربکرێت.

17.4 دەنگدان

(١) هەر ئەندامێکی چالاک مافی دەنگدانی هەیە لە کۆبوونەوەی گشتیدا.

(٢) بڕیارەکان بە زۆرینەی سادەی دەنگەکان دەردەکرێن، مەگەر ئەم ماددەیە یان یاسای ناوخۆ جۆرێکی تر دیاری کردبێت.

(٣) لە کاتی یەکسانی دەنگەکاندا، سەرۆکی کۆبوونەوەکە دەنگی دووەم و بڕیاری کۆتایی دەدات.

(٤) دەنگدان بە نووسراو ڕێگەپێدراوە ئەگەر داواکاری لە لانیکەم یەک لە سێیەمی ئەندامانی ئامادەبوو پێشکەش بکات.

17.5 ئەنجامدانی کۆبوونەوەکان

(١) سەرۆکی ئەنجومەن یان کەسێکی دیکە کە لە لایەن ئەنجومەنەوە دیاری کراوە، سەرۆکایەتی هەموو کۆبوونەوەیەکی گشتی دەکات.

(٢) سەرۆک دەبێت ڕێگە بە بەشداری کارا بدات و ڕێز لە کاتی دیاریکراو بگرێت.

(٣) سەرۆک دەتوانێت ئەو کەسانە دەربکات کە بە شێوەیەکی بەردەوام ڕێسا ناوخۆییەکان پێشێل دەکەن.

17.6 تۆمارکردنی کۆبوونەوەکان

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەبێت تۆمارێکی وردی هەموو کۆبوونەوەکان بهێڵێتەوە، لەگەڵ ناوی ئامادەبووان، بڕیارەکان و ئەنجامی دەنگدان.

(٢) تۆمارەکان دەبێت لە شوێنێکی ئاسایی بۆ ئەندامان بەردەست بن.

ماددەی ١٨ بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار

18.1 ژمارە و پێکهاتەی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار لە ٧ ئەندام پێک دێت کە لە کۆبوونەوەی گشتیدا هەڵدەبژێردرێن.

(٢) ئەندامانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەبێت ئەمانە لەخۆ بگرن: سەرۆک، جێگری سەرۆک، بەرپرسی دارایی، بەرپرسی ڕاگەیاندن، بەرپرسی ئەندامێتی، و دوو ئەندامی ئاسایی.

18.2 ماوەی خزمەتکردن

(١) ماوەی خزمەتکردنی ئەندامانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار ٢ ساڵە.

(٢) هیچ ئەندامێک ناتوانێت زیاتر لە ٣ ماوەی خزمەتکردنی بەردەوام خزمەت بکات.

18.3 دەستبەرداربوون و لابردن

(١) ئەندامێکی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەتوانێت دەستبەرداری بێت بە نووسراو پێشکەشکردنی داواکاری بە سەرۆک.

(٢) ئەگەر پۆستێک بۆشایی تێدا دروست بوو، بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەتوانێت کەسێک بۆ ماوەی ماوەکە دابمەزرێنێت.

(٣) سەرۆک، جێگری سەرۆک یان هەر ئەندامێکی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەتوانرێت بە بڕیاری زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو لە کۆبوونەوەیەکی گشتیدا لابرێت، ئەگەر بە شێوەیەکی بەردەوام ئەرکەکانی خۆی بەجێ نەهێنێت یان بە شێوەیەکی جیددی یاساکانی ناوخۆ پێشێل کردبێت.

18.4 بەرپرسیارێتیەکانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار بەرپرسیارە لە بەڕێوەبردنی ڕۆژانەی کۆمەڵەکە و جێبەجێکردنی بڕیارەکانی کۆبوونەوەی گشتی.

(٢) دەتوانێت لیژنەی تایبەت دابمەزرێنێت بۆ ئەرکە تایبەتەکان.

(٣) ئامادەکردنی ڕاپۆرتی ساڵانەی دارایی و چالاکی بۆ کۆبوونەوەی گشتی ساڵانە.

(٤) ڕاگرتنی تۆمارێکی نوێکراوەی ئەندامان.

18.5 ڕێکارەکانی بڕیاردان

(١) ئەنجومەن دەبێت کۆبوونەوەی ڕێکخراو بۆ بەڕێوەبردنی کاروبارەکان ئەنجام بدات.

(٢) کۆمەڵی یاسایی بۆ کۆبوونەوەکانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار پێک دێت لە زۆرینەی سادەی ئەندامانی ئەنجومەن.

(٣) هەر ئەندامێکی ئەنجومەن مافی دەنگدانی یەک دەنگی هەیە.

(٤) بڕیارەکان بە زۆرینەی سادەی دەنگەکان دەردەکرێن، مەگەر ئەم ماددەیە جۆرێکی تر دیاری کردبێت.

(٥) ئەگەر یەکسانی دەنگەکان هەبوو، سەرۆک دەنگی دووەم و بڕیاری کۆتایی دەدات.

(٦) ئەنجومەن دەتوانێت بڕیار بدات بە نووسراو بێ کۆبوونەوە، بە شەرتێک هەموو ئەندامانی ئەنجومەن ڕێگەپێدراو بن بۆ بەشداریکردن لە دەنگدانەکەدا.

18.6 کۆبوونەوەکانی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار دەبێت لانیکەم ٤ جار لە ساڵێکدا کۆببێتەوە، یان زیاتر ئەگەر پێویست بکات.

(٢) کۆبوونەوەکان دەتوانرێت بە شێوەی ڕاستەوخۆ یان ئۆنلاین ئەنجام بدرێن.

(٣) تۆمارێکی وردی هەموو کۆبوونەوەکان و بڕیارەکان دەبێت بهێڵێتەوە.

ماددەی ١٩ دارایی

19.1 سەرچاوەکانی داهات

سەرچاوەکانی داهاتی کۆمەڵەکە ئەمانەن:

(١) حەق ئەندامێتی ساڵانە

(٢) بەخشین و دیاری

(٣) داهاتی چالاکیەکان

(٤) هەر سەرچاوەیەکی تری یاسایی

19.2 ساڵی دارایی

ساڵی دارایی کۆمەڵەکە لە ١ی کانوونی دووەمەوە دەست پێدەکات و لە ٣١ی کانوونی یەکەمدا کۆتایی دێت.

19.3 بەڕێوەبردنی دارایی

(١) هەموو پارەکان دەبێت لە هەژمارێکی بانکی تایبەتی کۆمەڵەکەدا بهێڵێتەوە.

(٢) پارەدان بە نووسراو ڕێگەپێدراوە لە لایەن سەرۆک یان بەڕێوەبەری دارایی.

(٣) ساڵانە ئۆدیتێکی سەربەخۆ ئەنجام دەدرێت.

19.4 بودجەی ساڵانە

(١) بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار پێش دەستپێکردنی هەر ساڵێکی دارایی بودجەیەکی ساڵانە ئامادە دەکات.

(٢) بودجەکە پێویستە لە کۆبوونەوەی گشتیدا پەسەند بکرێت.

(٣) هیچ خەرجییەک لە بودجەی پەسەندکراو زیاتر ناکرێت بەبێ ڕەزامەندی پێشوەختەی ئەنجومەن.

19.5 ڕاگرتنی سامان

(١) هیچ ئەندامێکی ئەنجومەن یان بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکار ناتوانێت سامانی کۆمەڵەکە بۆ مەبەستی تایبەتی خۆی بەکار بهێنێت.

(٢) هەموو سامانەکان دەبێت بە ناوی کۆمەڵەکەوە تۆمار بکرێن.

ماددەی ٢٠ گۆڕانکاری لە یاسای ناوخۆ

20.1 ڕێکارەکانی گۆڕانکاری

(١) ئەم یاسای ناوخۆیە دەتوانرێت بە دوو شێوە گۆڕانکاری بەسەردا بێت:

(٢) بڕیارێک لە کۆبوونەوەیەکی گشتیدا بە زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو پەسەند بکرێت، بە شەرتێک پێشنیارەکە لانیکەم ٢١ ڕۆژ پێش کۆبوونەوەکە بە هەموو ئەندامان ڕاگەیەنرابێت.

(٣) بڕیارێک لە لایەن زۆرینەی سادەی ئەنجومەنی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکارەوە، بە مەرجێک گۆڕانکارییەکە پێویست بێت بە یاسا یان ڕێنماییەکانی ئەخلاقی.

20.2 دوای گۆڕانکاری

(١) هەر گۆڕانکارییەک دەبێت بە نووسراو تۆمار بکرێت و بە هەموو ئەندامان ڕابگەیەنرێت.

(٢) گۆڕانکارییەکان دەبێت لە ماوەی ٣٠ ڕۆژدا لە تۆمارگەی ڕێکخراوە ناحکومییەکان لە هەرێمی کوردستان تۆمار بکرێن.

ماددەی ٢١ هەڵوەشاندنەوە

21.1 هۆکارەکانی هەڵوەشاندنەوە

(١) کۆمەڵەکە بە بڕیاری زۆرینەی دوو لەسەر سێی دەنگدەرانی ئامادەبوو لە کۆبوونەوەیەکی گشتی نائاساییدا هەڵدەوەشێتەوە.

(٢) هەڵوەشاندنەوە دەبێت بە نووسراو ڕابگەیەنرێت بە هەموو ئەندامان و بەڕێوەبەرایەتی هەرێمی کوردستان.

21.2 دابەشکردنی سامان

(١) دوای هەڵوەشاندنەوە، هەموو قەرزەکان دەبێت بدرێنەوە.

(٢) سامانی ماوە دەبێت بە پێی بڕیاری کۆبوونەوەی گشتی دابەش بکرێت، بە شێوەیەک کە لەگەڵ ئامانجەکانی کۆمەڵەکە بگونجێت.

(٣) هیچ سامانێک ناگەڕێنرێتەوە بۆ ئەندامان.

21.3 ئەرشیف

(١) تۆمارەکان و بەڵگەنامەکانی کۆمەڵەکە دەبێت بۆ ماوەی ٥ ساڵ لە دوای هەڵوەشاندنەوە بهێڵێتەوە.

(٢) دەتوانرێت بە بڕیاری بەڕێوەبەرایەتی جێبەج